

MEMÒRIA d'actuació

Museu de Suport Territorial-Baix Ter 2024

Museu de la Mediterrània

Museu de Suport Territorial – Baix Ter

5a anualitat

Un projecte de:

Amb els municipis de:

 **Museu de la
Mediterrània**

Torroella de Montgrí

Bellcaire d'Empordà

Fontanilles

Gualta

Palau-Sator

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Pals

La Tallada
d'Empordà

Ullà

Verges

Índex

	<u>pàg.</u>
INTRODUCCIÓ	3
ANTECEDENTS I CONVENI MARC	5
MUNICIPIS BENEFICIARIS MST-BAIX TER	7
EQUIPAMENTS ESPECÍFICS DEL MST-BAIX TER 2024	8
OBJECTIUS MST-BAIX TER 2024	9
GESTIÓ DEL MST-BAIX TER	10
L'EQUIP	10
METODOLOGIA	12
<i>MEMÒRIA D'ACTIVITATS SEGONS LÍNIES DE SERVEI</i>	
SERVEIS BÀSICS	14
COORDINACIÓ	14
SERVEIS D'ASSESSORAMENT	15
SERVEIS D'INTERCANVI D'INFORMACIÓ	18
SERVEI DE DISPOSICIÓ / PRÉSTEC D'INFRASTRUCTURES I UTILLATGE	20
SERVEI DE REPRESENTACIÓ	22
SERVEIS COMPLEMENTARIS	24
SERVEI DE GESTIÓ COMPARTIDA TEMPORAL	24
SERVEI DE PRODUCCIÓ I COMUNICACIÓ CONJUNTA D'ACTIVITATS DE DIVULGACIÓ I ÚS DEL PATRIMONI	26
SERVEI DE GESTIÓ MANCOMUNADA DE SERVEIS I PROGRAMES	32
SERVEI DE CREACIÓ DE VALOR PATRIMONIAL I CAPTACIÓ DE FINANÇAMENT	34
SERVEI D'INSPECCIÓ, D'ELABORACIÓ D'INFORMES	36
SERVEI D'ELABORACIÓ D'ESTUDIS, PLANS, DISSENYS	38
SERVEI DE FORMACIÓ	39

INTRODUCCIÓ

El Museu de la Mediterrània va iniciar el seu camí com a Museu de Suport Territorial amb el clar convenciment que aquest fet suposaria un pas endavant pel museu i pel territori del Baix Ter. Després de cinc anys de projecte, les dades ens mostren que ha estat així.

El projecte està plenament consolidat en els municipis beneficiaris del projecte. Els fonaments estan ben arrelats en el territori, i els dos últims anys hem vist com comença a donar els fruits. Els municipis veuen els beneficis del Museu de Suport Territorial, hem après a treballar de forma col·laborativa, i aquells que ens necessiten utilitzen el projecte pel creixement, no només dels seus pobles, sinó de l'àrea del Baix Ter.

Aquest any, des del Museu de Suport Territorial – Baix Ter hem comprovat que ha estat un any de plena consolidació del projecte. Els canvis als consistoris després de les eleccions municipals del 2023 no ha afectat en cap moment el projecte de Museu de Suport Territorial i això ens ha demostrat com de consolidat està el projecte. Els municipis han treballat a ple ritme amb nosaltres, tots a velocitats diferent segons la idiosincràsia que els hi pertoca, però obrint-nos les portes quan els hi hem demanat i contactant amb nosaltres quan els hi érem necessaris.

El 2024 s'han continuat projectes iniciats en la legislatura anterior, i n'hem encetat de nous amb diversos municipis. El retorn que ens fan els municipis i la societat del Baix Ter és que veuen el projecte de Museu de Suport Territorial com un element molt positiu pel territori.

Els assessoraments en els municipis és una de les línies de treball més utilitzada i segurament la que els hi dona més confiança. El fet de saber que som propers i responem amb manera ràpida i eficaç ha fet que es creïn llaços de treball molt forts entre el Museu de Suport Territorial i els municipis. Tenir aquesta confiança és assolir un dels objectius principals del projecte.

Entrant al detall del 2024 cal destacar el fet de continuar dotant el territori d'informes estudis i plans per avaluar l'estat del patrimoni del Baix Ter. El projecte d'intervenció a l'Aeròdrom de Canet de La Tallada, l'inventari del Fons Vicenç Bou o el Recull

Bibliogràfic del Baix Ter són tres exemples de treballs que aporten als municipis del Baix Ter un treball molt important del seu patrimoni. El Museu de Suport Territorial en aquest cas realitza una tasca primordial en aquests aspectes.

També cal posar en valor totes aquelles accions que hem realitzat de difusió i visualització del Baix Ter. Accions com l'Apropa't al Romànic del Baix Ter, el Connectem amb el territori o el cicle Sortides pel Baix Ter estan pensades per fer una transferència a la societat del Baix Ter (autòctons o turistes) dels seus valors patrimonials i alhora crear un sentiment de territori i una marca.

Són moltes i diverses les accions realitzades el 2024 que han creat impactes positius. I això es comprova amb el fet que al Museu de Suport Territorial Baix Ter ja hem tingut la sol·licitud per part de municipis que no en formen part del projecte d'estudiar la possibilitat d'entrar-hi en un futur proper. Un repte de cares als propers anys.

ANTECEDENTS I CONVENI MARC

El Museu de la Mediterrània és un equipament museístic registrat amb una vocació territorial des del moment de la seva constitució. El Departament de Cultura desenvolupa la seva acció museística, principalment, a través de la Llei 17/1990, de 2 de novembre, de museus, i de Museus 2030. Pla de Museus de Catalunya. L'article 34ter de la Llei de museus, preveu la figura del museu de suport territorial per prestar serveis als equipaments patrimonials i col·leccions obertes al públic que no compleixen les condicions per ésser museu d'acord amb la legislació museística.

El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya vehicula part de la seva acció de suport als equipaments patrimonials a través del Programa de Museus de Suport Territorial, amb la finalitat d'aportar major capacitat d'actuació als museus registrats que desenvolupen aquesta funció i millorar l'atomització dels equipaments patrimonials en el seu àmbit territorial d'acció.

El 4 d'agost de 2022 es va efectuar la darrera signatura i va entrar en vigor el conveni marc de col·laboració entre el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i el Museu de la Mediterrània sobre el programa de Museu de Suport Territorial, amb una durada de quatre anys prorrogables quatre anys més.

L'esmentat conveni estableix, en el pacte segon, que, la funció del Museu de la Mediterrània, en la seva condició de museu de suport territorial, és la de prestar serveis als equipaments i a les col·leccions obertes al públic, i que consten en el pacte cinquè d'aquest conveni, que no compleixen les condicions per ésser museu d'acord amb la legislació museística. L'esmentat conveni estableix en el pacte setè, que “La Generalitat de Catalunya aportarà els recursos econòmics que s'estableixin per a l'acompliment de les funcions i serveis que consten en el pacte segon i en el pacte tercer, respectivament. Aquests recursos i els plans d'acció anuals es vehicularan a través de convenis específics, com s'estableix en el pacte novè.”

El 9 de maig del 2024 es va efectuar la darrera signatura del Conveni específic de col·laboració entre el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i el Museu de la Mediterrània sobre el Programa de Museu de Suport Territorial per a l'any 2024.

El conveni específic estableix, en el pacte sisè, que “El pagament del 70% de l'import total es tramitarà en el moment de la signatura del conveni de col·laboració. El pagament del 30% restant es tramitarà a partir del mes de juliol, un cop el museu hagi presentat una memòria de les activitats realitzades durant el primer semestre.”

MUNICIPIS BENEFICIARIS MST-BAIX TER

Els municipis beneficiaris d'aquesta quarta anualitat d'aplicació del programa de Museu de Suport Territorial - Baix Ter han estat els mateixos que les anualitats anteriors, determinats per la diagnosi inicial elaborada durant la redacció del projecte general. Els vuit municipis següents, **Belcaire d'Empordà, Fontanilles, Gualta, Palau-sator, Pals, la Tallada d'Empordà, Ullà i Verges**, amb l'afegit puntual en alguns dels serveis del propi municipi de **Torroella de Montgrí - l'Estartit**, sense el qual es perdria el sentit integral de la definició del territori, han estat els receptors dels serveis treballats des del projecte.

No obstant ens pertoca recordar que la previsió futura de desplegament del projecte contempla una ampliació de l'abast territorial, tot incorporant municipis i els seus respectius actius patrimonials d'una segona corona de municipis vinculats amb l'àmbit del Baix Ter.

El municipi ha estat el beneficiari en primera instància d'aquells serveis que li han pogut ser d'impacte positiu, i a conseqüència els elements patrimonials destacats a la diagnosi han esdevingut els punts de valor prioritaris on s'han centrat les línies d'actuació. Partint de la cartera de serveis bàsics, - assessorament, intercanvi d'informació, disposició i préstec d'infraestructures, i representació - s'ha complementat l'acció amb serveis complementaris que han estat demanats pels municipis o des de la iniciativa del Museu de Suport Territorial s'han considerat interessants de desenvolupar.

Un dels objectius que s'ha posat especial èmfasi entre els municipis integrants i l'estructura de MST-Baix Ter és l'impuls d'aquelles accions conjuntes que permeten crear comunitat, autoconeixement i sentit de pertinença per a tots els públics (activitats de descoberta i aprofundiment del territori, creació de recursos per a la investigació, actuacions de recollida de memòria del territori, etc.) així com també el suport principal o secundari en l'elaboració d'informes, de plans i estudis que beneficien, amb la seva capacitat de projecció, els actius patrimonials estratègics del territori.

EQUIPAMENTS ESPECÍFICS BENEFICIARIS DE SERVEIS DEL MST-BAIX TER 2024

EQUIPAMENT	MUNICIPI	COMARCA
Castell Palau	Belcaire d'Empordà	Baix Empordà
Antic Molí	Gualta	Baix Empordà
Torre de les Hores	Palau – Sator	Baix Empordà
Museu Rural – Mas Pou	Palau - Sator	Baix Empordà
Ca la Pruna	Pals	Baix Empordà
Torre de les Hores	Pals	Baix Empordà
Aeròdrom 318 de Canet	La Tallada d'Empordà	Baix Empordà
Museu de la Confitura	Torrent	Baix Empordà
Fundació Mascort	Torroella de Montgrí i l'Estartit	Baix Empordà
Espai Medes	Torroella de Montgrí i l'Estartit	Baix Empordà
Palau Solterra – Fundació Vila Casas	Torroella de Montgrí i l'Estartit	Baix Empordà
Capella Sant Andreu	Ullà	Baix Empordà
Can Punton	Verges	Baix Empordà
Centre de Visitants de Verges	Verges	Baix Empordà

OBJECTIUS DEL MST-BAIX TER 2024

Partint dels objectius que van determinar-se com a estratègics a la diagnosi realitzada inicialment (Projecte de Museu de Suport Territorial 2020 – 2023), s'entén que l'articulació patrimonial al territori ha d'implicar necessàriament tots els agents involucrats en el marc dels següents objectius generals:

- Desplegar una cartera de serveis destinats a beneficiar una selecció d'espais i actius patrimonials estratègics dels municipis, que permetin l'augment de les seves capacitats amb impacte en el desenvolupament territorial.
- Crear un espai definit de lideratge que gestioni l'articulació i ordenament dels actius patrimonials del territori en estreta vinculació amb el seu context social.
- Implementar mecanismes concrets per a la promoció de la corresponsabilitat en la tasca patrimonial territorial per part dels agents de referència.

Aquests tres grans objectius generals s'han concretat aquesta anualitat 2024 amb alguns objectius més específics:

- Impulsar accions conjuntes de tots els municipis beneficiaris tot creant marca i reconeixement de Museu de Suport Territorial - Baix Ter.
- Promoure l'elaboració d'estudis informatius sobre l'estat arquitectònic dels elements patrimonials dels municipis.
- Promoure l'elaboració de continguts per a difondre un discurs patrimonial homogeni als diversos municipis.
- Oferir una proposta d'activitats mancomunades als municipis per a dinamitzar projectes amb objectius comuns.
- Promoure accions formatives vinculades al patrimoni per a càrrecs electes i tècnics dels municipis.

El desenvolupament de tots aquests objectius en el marc del present any 2024 es concreta en les principals actuacions segons línies de servei que es presenten més endavant.

GESTIÓ DEL MUSEU DE SUPORT TERRITORIAL

El desenvolupament del projecte Museu de Suport Territorial - Baix Ter en la seva actuació l'any 2024 s'ha basat, com en anualitats passades, en la metodologia de planificació, desenvolupament i execució, seguiment i avaluació de diverses accions i programes conjunts que s'han anat portant a terme.

Per tal de portar totes aquestes tasques endavant s'ha treballat a partir d'un equip configurat per personal intern del Museu de la Mediterrània que ha destinat part de la seva jornada al disseny, desenvolupament i seguiment de les accions del Museu de Suport Territorial, una coordinació específica dels serveis a donar als beneficiaris, i els complements que s'han considerat necessaris per part d'empreses externes.

L'EQUIP

Per part del Museu de la Mediterrània hi ha hagut el treball de set persones que han tingut una dedicació específica en cada un dels seus casos. En el projecte MST Baix Ter 2024 hi ha treballat el següent personal:

- Gerard Cruset – director del Museu de la Mediterrània
- Irene Vilavedra – gestora administrativa del Museu de la Mediterrània
- Úrsula Olmos – tècnica de l'àrea educativa del Museu de la Mediterrània
- Eva Ramió – tècnica documentalista del Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània
- Fina Simon - responsable del Fons de Reserva del Museu de la Mediterrània
- Judith Espinosa – personal àrea d'atenció al públic del Museu de la Mediterrània

<p>DIRECCIÓ Gerard Cruset Galceran</p>			
<p>COORDINACIÓ MST-Baix Ter Èlia Bantí i Alabau</p> <p>Planificació del projecte / Enllaç amb els municipis beneficiaris / Enllaç amb les àrees de treball i diversos professionals de servei extern</p>			
<p>ATENCIÓ AL PÚBLIC Judith Espinosa</p>	<p>ADMINISTRACIÓ Irene Vilavedra</p>	<p>ÀREA EDUCATIVA Úrsula Olmos</p>	<p>CENTRE DE DOCUMENTACIÓ i FONS DE RESERVA Eva Ramió i Fina Simon</p>
<p>Espai de recepció i promoció dels elements patrimonials dels municipis beneficiaris</p> <p>Difusió activa dels municipis i els elements patrimonials d'interès</p> <p>Gestió d'inscripcions a les activitats</p>	<p>Gestió pressupostària</p> <p>Gestió facturació i convenis</p> <p>Justificació econòmica del projecte</p>	<p>Producció de propostes educatives pel territori</p> <p>Execució de les activitats als centres</p> <p>Difusió de les activitats de coneixement del Baix Ter al professorat</p>	<p>Recull Bibliogràfic del Baix Ter</p> <p>Fòrum de Recerca Baix Ter</p> <p>Creació i realització de tallers patrimonials</p> <p>Coordinació de conferències de temàtica patrimonial</p>

Per altra banda hi ha la **figura de coordinació del projecte MST-Baix Ter** que ha estat portat a terme per Èlia Bantí. Aquesta és una figura clau pel desenvolupament del projecte i que sota la coordinació i supervisió de la direcció del Museu de la Mediterrània. Les tasques desenvolupades al llarg de l'annualitat 2024 es detallen al primer punt de la memòria d'activitats segons línies de servei que es desenvolupa a continuació.

METODOLOGIA

Per tal de dur a terme una gestió eficient i eficaç d'un projecte de les característiques de Museu de Suport Territorial Baix Ter és important fer una planificació per poder assolir els objectius proposats inicialment.

La metodologia que hem aplicat, com en les anualitats anteriors del projecte, ha estat basada, en un **procés de planificació** tenint en compte la diagnosi realitzada, les necessitats recollides en converses amb els municipis i l'adequació a les línies estratègiques del programa.

Per altra banda, la **materialització de les actuacions** a través de l'execució de les accions plantejades, tot emprant eines d'organització per facilitar el seguiment d'objectius i temporitzat com cronogrames, taules, i altres eines d'organització.

I finalment, un **procés d'avaluació** a través de la valoració interna i de les avaluacions externes rebudes de part dels municipis, les persones col·laboradores i els propis participants a diverses activitats. Aquest sistema d'avaluació ens permet obtenir observacions que ens donen base per a plantejar les actuacions i els objectius de manera més òptima i aplicar-ne les millores necessàries.

Aplicant, doncs, la metodologia d'anàlisi, disseny d'actuacions, execució i avaluació que defineix aquest projecte des dels seus inicis, a partir de la identificació de les necessitats més rellevants a nivell patrimonial del territori i dels intercanvis comunicatius amb cadascun dels municipis integrants, s'ha establert l'estratègia anual d'actuació del MST-Baix Ter.

Pensem que d'aquesta manera avançarem cap als objectius del programa d'una manera coherent, efectiva i participativa.

Memòria d'activitats segons línies de servei

SERVEIS BÀSICS

1. COORDINACIÓ

La gestió dels diversos serveis que ofereix el programa comporta una inversió de temps i dedicació tècnica per part de l'equip del Museu de la Mediterrània, així com també la necessària coordinació integral del projecte per part d'una figura de coordinació. En aquest cas es compta amb una professional externa vinculada estretament amb la institució del Museu de la Mediterrània, coneixedora del territori, amb capacitat de treball en xarxa i generadora de dinàmiques positives pel desenvolupament del programa.

Aquesta figura coordinadora ha portat a terme les tasques que es presenten a continuació:

- Realització i seguiment del programa anual. Portant a terme un detallat control de les accions, la planificació, execució i valoració, així com una reunió quinzenal de coordinació amb el director del Museu de la Mediterrània.
- Gestió informativa direccionada, per una banda, a l'equip intern de treball del propi Museu de la Mediterrània, com també als diferents equipaments i municipis beneficiaris del projecte de suport, per tal de transmetre totes les informacions rellevants per al desenvolupament d'accions.
- Edició dels butlletins informatius del projecte de Museu de Suport Territorial – Baix Ter. Quadrimestralment s'elabora un document en format digital que es fa arribar a tots aquells contactes vinculats al projecte, així com es publica a la pàgina web com a document obert a qualsevol persona que hi accedeix.
- Edició i actualització de continguts web relacionats amb el Museu de Suport Territorial - Baix Ter, dins la pàgina web del Museu de la Mediterrània. La coordinadora realitza totes aquelles tasques de gestió de l'apartat web dedicat a les accions del programa.
- Representació del Museu de Suport Territorial - Baix Ter quan el director del Museu

de la Mediterrània no podia assistir als actes.

- Disseny de propostes d'acció del Museu de Suport Territorial – Baix Ter com són les visites guiades, les activitats generals de difusió o les formacions als municipis beneficiaris del projecte.
- Organització de xarxa de contactes a partir dels diferents municipis beneficiaris del projecte Museu de Suport Territorial - Baix Ter. L'elaboració d'una borsa de professionals de diferents perfils és una acció de la qual es treu un bon rendiment ja que molts ens beneficiaris es dirigeixen al Museu a través del projecte Museu de Suport Territorial per a ser assessorats en aquest aspecte.
- Assistència a accions derivades del projecte Museu de Suport Territorial - Baix Ter. La figura coordinadora és present a tots aquells serveis que es desenvolupen en el marc del projecte MST per tal de fer el seguiment pertinent, coordinar la logística i avaluar el desenvolupament de les accions.
- Coordinació integral de totes les tasques i accions del projecte MST-Baix Ter.

A la vegada també ha realitzat les tasques administratives i de gestió relacionades amb l'execució del programa anual, incloent l'avaluació i redacció de memòries.

2. SERVEIS D'ASSESSORAMENT

El d'assessorament és el primer dels serveis bàsics, i dels més fonamentals, que ofereix el Museu de la Mediterrània com a Museu de Suport Territorial. És un servei que s'ofereix al llarg de l'any, de manera continuada i transversal, i s'organitza com una finestra oberta d'acompanyament tècnic al conjunt de beneficiaris del projecte.

Es tracta d'una acció a petició dels ens beneficiaris i, per tant, una de les fites que el Museu de Suport Territorial es proposa és d'assolir una connexió generalitzada, una comunicació fluida i un reconeixement mutu amb tots els beneficiaris del programa per tal que quan els sorgeix qualsevol dubte o problemàtica relacionada amb aspectes patrimonials del seu àmbit tinguin un servei on dirigir-se en primera instància.

Aquesta finestra oberta d'acompanyament tècnic aporta assessorament en temàtica patrimonial als equipaments o als municipis del Baix Ter. La formació i l'experiència de l'equip que forma el Museu de la Mediterrània té la capacitat de canalitzar les demandes que provenen dels propis municipis vinculats al projecte i es fa l'acompanyament tècnic més adequat en cada cas.

Segons els nivells d'intervenció i de dedicació que requereix cada sol·licitud s'ha dissenyat una classificació per la tipologia del servei en assessorament de primer nivell (bàsic), assessorament de segon nivell (tècnic) i assessorament de tercer nivell (especialitzat).

En aquest sentit, l'**assessorament bàsic** es concreta en la resolució de la sol·licitud a través de l'intercanvi de correus electrònics i/o trucades telefòniques; l'**assessorament tècnic** està definit com aquell que es tracta a través d'una visita presencial i retorn tècnic; i, finalment, l'**assessorament especialitzat** és aquell que requereix, a banda de visita presencial, també s'estableixen contactes amb terceres persones i s'elabora documentació específica i especialitzada.

Aquesta anualitat 2024, els serveis sol·licitats han estat de nivell I (bàsic), i de nivell II (tècnic). En primer lloc, el municipi de Fontanilles ha requerit assessorament per a iniciar el projecte de difusió del patrimoni local mitjançant l'elaboració de plafons patrimonials, en un primer moment s'han facilitat contactes de la borsa de professionals de què disposa MST-Baix Ter, més endavant la implicació ha estat més profunda assumint l'execució de serveis complementaris (que ja s'exposa més endavant a l'apartat corresponent).

També s'ha donat assessorament bàsic i facilitat els contactes corresponents al municipi de La Tallada d'Empordà per a la realització d'una jornada commemorativa realitzada durant el mes d'octubre.

Pel que fa als assessoraments de nivell II (tècnic), s'ha donat assessorament al poble de La Tallada d'Empordà en relació als treballs d'elaboració d'un avantprojecte de restauració de l'aeròdrom republicà que tenen dins el seu municipi, que ha evolucionat

també en l'assumpció d'una acció pròpia de la línia complementària d'Estudis, Plans i Dissenys. També s'ha donat assessorament tècnic al municipi de Verges en relació la museografia de l'Espai Llach que vol situar a l'equipament Centre de Visitants-Verges 50. I finalment s'ha treballat amb l'Ajuntament de Pals per assessorar sobre el projecte museogràfic que volen tirar endavant en el seu edifici de Ca la Pruna.

Sessió tècnica d'assessorament per a la consolidació i conservació d'elements patrimonials a l'Aeròdrom 318 de Canet de la Tallada.

Acte commemoratiu de l'1 d'octubre a la sala de Plens de l'Ajuntament de La Tallada d'Empordà.

3. SERVEIS D'INTERCANVI D'INFORMACIÓ

Com a Museu de Suport Territorial - Baix Ter es treballa de manera continuada i transversal per produir un flux d'informació tant a nivell intern del personal propi del Museu de la Mediterrània com amb els municipis i els equipaments culturals del territori.

Els diferents canals de comunicació que s'utilitzen són, en primera instància el contacte presencial amb els agents implicats al projecte sempre que es consideri necessari per tal de transmetre aquelles informacions que són d'interès.

També s'utilitza de manera molt majoritària i generalitzada el contacte a través de correu electrònic o conversa telefònica per a comunicar d'una manera àgil i específica segons les necessitats de cada beneficiari aquelles qüestions que puguin ser d'interès. Per altra banda, l'ús de la pàgina web també és fonamental per a establir relació comunicativa asincrònica amb tots els agents.

Un dels elements més consultats per a obtenir informació respecte accions i línies del programa és el Butlletí Informatiu que s'edita i es distribueix quadrimestralment, que esdevé una eina molt útil per a comunicar actuacions, articles i previsions futures a tota la comunitat vinculada al projecte.

Per altra banda, com a recurs molt rellevant per a transmetre correctament la informació turística dels municipis del Baix Ter vinculats al projecte als visitants, és la dotació d'una figura informadora turística en aquells moments de més afluència de visitants al Baix Ter. Les tasques que assumeix aquesta figura es detallen a continuació:

- Obtenció d'informació i coneixement del projecte per atendre les peticions i comunicar-les a la coordinació del projecte Museu de Suport Territorial Baix Ter.
- Elaboració d'un dossier turístic intern amb les dades clau de tots els municipis que integren el Museu de Suport Territorial Baix Ter per a emprar en les tasques d'atenció al públic.
- Canalització i organització dels fulletons turístics de cada municipi a l'espai d'atenció al públic del Museu de la Mediterrània.
- Distribució dels fulletons turístics editats pels propis municipis, a la resta de

poblacions beneficiades del projecte de Museu de Suport Territorial Baix Ter.

- Creació de l'estratègia i els continguts de difusió de les accions del Museu de Suport Territorial Baix Ter, i la posterior gestió a les xarxes socials del Museu de la Mediterrània.
- Gestió administrativa d'inscripcions a les activitats organitzades als diferents municipis.
- Trasllat setmanal de les dades als municipis, als guies i a la figura coordinadora per a l'execució de les activitats del Museu de Suport Territorial Baix Ter.
- Tasques d'atenció al públic per les diferents vies presencial, telefònica i electrònica de les demandes quan hi ha una demanda relacionada amb el Museu de Suport Territorial Baix Ter. I trasllat de la informació en diferents idiomes (català, castellà, francès i anglès) de les característiques del patrimoni a l'àmbit del Baix Ter.
- Creació de paquets turístics dels diferents elements patrimonials dels municipis que es vinculen al projecte de Museu de Suport Territorial Baix Ter, a demanda dels usuaris de l'àrea d'atenció al públic del Museu de la Mediterrània.
- Promoció de la deslocalització turística en indrets molt saturats, per a propiciar el moviment a altres espais d'interès patrimonial amb menys pressió turística dels municipis beneficiaris del projecte de Museu de Suport Territorial Baix Ter.

4. SERVEI DE DISPOSICIÓ / PRÉSTEC D'INFRASTRUCTURES I UTILLATGE

Des del Museu de Suport Territorial - Baix Ter s'impulsa una política activa de cessió de materials i infraestructures (siguin físiques o virtuals) del Museu de la Mediterrània sota demanda o per recomanació del propi Museu. Aquest servei té la finalitat concreta de solucionar necessitats de caire temporal.

Les infraestructures que es posen a disposició dels beneficiaris del projecte són, en primera instància, les pròpies del Museu de la Mediterrània. Aquestes són de manera física, les instal·lacions com la recepció del museu, l'auditori, l'aula educativa, el centre de documentació, el pati, les sales expositives, els magatzems, etc. per a poder realitzar actes o actuacions relacionades amb el projecte o bé de caire patrimonial que es consideren oportunes. Per altra banda també es posen a disposició infraestructures virtuals en les que el Museu pot donar suport als municipis. En són un exemple utilitzat recursos com la pàgina web, les xarxes socials, els repositoris digitals, etc.

A nivell d'elements mobles es posen a disposició dels municipis beneficiaris objectes com plafons, vitrines, pantalles, micròfons inalàmbrics (per a fer visites guiades), tauletes electròniques, etc. A la vegada s'actua com a agent intermediari entre els sol·licitants d'utilitatge i altres ens o serveis amb qui el Museu manté una relació de cooperació.

Aquest 2024 el Museu de Suport Territorial - Baix Ter ha exercit com a figura intermediària entre municipis de l'àmbit del Baix Ter i Servei d'Atenció als Museus de Girona (Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles - Direcció General del Patrimoni Cultural) per a facilitar la cessió temporal de material logístic per a muntar exposicions, assumint les tasques de coordinació del préstec dels materials així com la tramitació necessària de la documentació per a fer efectiu el préstec temporal de l'equipament museogràfic.

En concret s'ha materialitzat l'intermediació entre el SAM i l'Ajuntament de Rupià, per a la cessió de mòduls expositius i faristols per al muntatge d'una exposició fotogràfica en el marc de la Fira de la Natura, celebrada el mes d'abril d'enguany.

S'ha posat, també, a disposició dels municipis diferents materials expositius de caràcter itinerant que té en possessió el Museu de la Mediterrània, o bé propostes expositives provinents d'ens com la Diputació de Girona, el Consell Comarcal del Baix Empordà, el Consorci del Ter, el Memorial Democràtic, etc. No s'ha materialitzat cap itinerància però sí que hi ha hagut diferents propostes a dur a terme en properes anualitats.

Exposició fotogràfica a la Fira de la Natura de Rupjà. Abril 2024.

5. SERVEI DE REPRESENTACIÓ

El Museu de Suport Territorial - Baix Ter actua com a figura representativa de la xarxa de beneficiaris en espais de debat, fòrums, reunions, etc. Aquest any 2024 s'han concretat lligams amb ens que treballen al territori comú per tal de, per una banda, poder conèixer mútuament les nostres projectes i objectius, i per altra banda per a vincular accions tot donant visibilitat als projectes.

S'ha realitzat reunions amb:

ConSORCI del Ter, atenent a la missió de l'ens representatiu de tots els municipis que formen part del territori del riu, hem establert contacte per a col·laborar en diverses actuacions d'interès comú, així com per a propiciar una major coneixença dels propis projectes. S'ha manifestat la voluntat de treballar conjuntament en iniciatives que promouen la coneixença i difusió patrimonial dels elements que es troben en el curs del riu Ter, especialment del curs baix del riu, que engloba els municipis vinculats al projecte de Museu de Suport Territorial.

Consell Comarcal del Baix Empordà. Com a Museu de Suport Territorial - Baix Ter que engloba una tercera part dels municipis de la comarca del Baix Empordà s'han realitzat contactes i reunions amb el Consell Comarcal per tal de coordinar les accions sobre patrimoni cultural en aquests municipis.

Al mateix temps que, a través dels materials informatius que genera el Museu com són els butlletins trimestrals, es manté un contacte amb ens i institucions supramunicipals amb l'objectiu que aquests coneguin i vinculin amb el Museu de la Mediterrània l'acció del projecte.

Per altra banda, el Museu de la Mediterrània ha estat convidat a participar a diferents jornades on ha pogut presentar-se com a Museu de Suport Territorial - Baix Ter. Així en diferents intervencions en conferències i ponències, el director del Museu de la Mediterrània ha posat en valor la figura de Museu de Suport Territorial i el seu treball

en el Baix Ter. Cal remarcar el nostre treball en aquest punt al 29è Fòrum de l'Associació de Museus Marítims de la Mediterrània a Sesimbra (Portugal) i a la Jornada de Celebració dels 30 anys de l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu.

Taula de debat a la jornada “Els Ecomuseus, els museus locals i els museus etnològics en clau de futur”, celebrada a l'Ecomuseu d'Esterrri d'Àneu el mes d'octubre de 2024.

Trobada de Museus de Suport Territorial a la Noguera. Setembre de 2024

SERVEIS COMPLEMENTARIS

6. SERVEI DE GESTIÓ COMPARTIDA TEMPORAL

La gestió dels diversos serveis que ofereix el programa comporta una inversió de temps i dedicació tècnica per part de l'equip del Museu de la Mediterrània, entre els quals en destaquen les tasques de promoció i exportació d'activitats, jornades i tallers propis del museu que es poden realitzar a diversos municipis, estenent així l'efecte de servei en el camp patrimonial, i reforçant la seva característica de proximitat.

Enguany una de les activitats que s'han compartit amb els municipis ha sorgit del cicle de conferències d'arqueologia Desenterrant l'Empordà, acció coordinada des del Fons de Reserva i la tècnica del Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània. El cicle compta amb diferents sessions divulgatives on persones especialistes apropen el públic al món de l'arqueologia i, en aquest cas, la conferència "El rebost altmedieval de Fontanilles", realitzada per la historiadora i arqueòloga Laia Muntaner i l'arqueòleg dels Serveis Territorials del Departament de Cultura a Girona, Ferran Codina, es va realitzar en una primera sessió a la seu del Museu de la Mediterrània el dia 29 de febrer. Arran d'aquesta, es va treballar amb els ponents i l'Ajuntament de Fontanilles, municipi protagonista del contingut exposat a la conferència, la possibilitat i l'interès de dur a terme una segona sessió in-situ al poble de Fontanilles. Així doncs, el dia 20 d'abril la conferència es va realitzar en l'àmbit propi de Fontanilles.

També s'ha compartit algunes sessions del projecte Memòria fotogràfica coordinat per la responsable del Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània. En aquests cas es tracta d'una activitat de documentació d'imatges antigues del Baix Ter a partir de la memòria oral de la gent dels municipis.

Per altra banda s'han iniciat els treballs tècnics, a través del personal del Museu de la Mediterrània, per a relacionar jornades i activitats que es duran a terme el primer

semestre de l'any vinent en l'àmbit del museu amb municipis beneficiaris del projecte Museu de Suport Territorial Baix Ter per tal de teixir un vincle ferm, materialitzat a través de diferents accions descentralitzades del municipi de Torroella de Montgrí, per a portar contingut patrimonial als pobles. Així com enfortir un treball entre els municipis i el museu de coordinació i pràctica de la gestió compartida.

Conferència "El rebost altmedieval de Fontanilles", realitzada per la historiadora i arqueòloga Laia Muntaner i l'arqueòleg dels Serveis Territorials del Departament de Cultura a Girona, Ferran Codina. Febrer 2024.

7. SERVEI DE PRODUCCIÓ I COMUNICACIÓ CONJUNTA D'ACTIVITATS DE DIVULGACIÓ I ÚS DEL PATRIMONI

El programa Museu de Suport Territorial esdevé un motor per impulsar i coordinar la comunicació i difusió conjunta de l'oferta cultural que es duu a terme al territori. A més d'això, és generador del foment de nous usos del patrimoni en el marc de la innovació en la producció i programació cultural. Seguint la línia de projectes que es van desenvolupar durant la passada anualitat, enguany s'ha desenvolupat cicles d'activitats que combinen la descoberta del patrimoni de tot l'àmbit, així com propostes temàtiques amb un valor afegit per a conèixer més a fons el patrimoni del territori.

En els serveis de comunicació i producció d'activitats de divulgació i ús del patrimoni s'han dut a terme les accions que es descriuen a continuació.

- “Apropa't al Romànic del Baix Ter”. Programació d'un circuit de visites guiades en el decurs de la Setmana Santa 2024 per a apropar el patrimoni de les esglésies romàniques al públic dels municipis on es troben aquests exponents arquitectònics religiosos així com a visitants del territori durant el període vacacional. Un total de vuit visites guiades a diferents esglésies de Verges, Bellcaire d'Empordà i La Tallada d'Empordà. Aquestes s'han ofert els quatre dies no festius de Setmana Santa, alternativament dues visites a cadascuna de les esglésies i que han acollit un total de 314 persones.

Ha esdevingut una oportunitat magnífica per descobrir i recuperar patrimoni que resta tancat al públic la major part de l'any, així com per a conèixer característiques de l'arquitectura romànica a casa nostra, tot contextualitzant-la amb els fets històrics locals que la fonamenten.

Cartell informatiu del cicle de visites al Romànic al Baix Ter. Visita guiada a l'església de Sant Esteve de Marenyà. Març 2024.

Visita guiada a l'església de Sant Pere de la Vall (Verges) i a Sant Joan de Bedenga (Bellcaire d'Empordà). Març 2024.

- IV Cicle “Sortides pel Baix Ter”. Enguany s’ha programat, per quart estiu consecutiu, un cicle de visites guiades a cadascun dels pobles que formen part del projecte Museu de Suport Territorial - Baix Ter. En aquesta ocasió han sigut nou visites que han aprofitat la història, el patrimoni i la cultura de manera gratuïta al públic que ha assistit a les diverses sessions. S’han visitat les diverses esglésies parroquials, els nuclis antics, els elements patrimonials de protecció de les viles medievals (muralls, torres, torres de guaita, castells, ponts, etc.), molins hidràulics,

espais amb vistes panoràmiques del paisatge, etc. És a dir, a través de les visites guiades, s'ha pogut oferir un repertori vast i variat de coneixements generals de l'àmbit territorial del Baix Ter i concrets de cadascun dels pobles que s'ha visitat. Una ocasió única per a conèixer més i millor el lloc on vivim i que ens agrada transmetre als qui també volen aprendre'n.

Un total de 212 persones han gaudit al llarg de tots els dissabtes dels mesos de juliol i d'agost de visites guiades portades a terme per diverses guies coneixedores del territori, de la seva història i les característiques del seu patrimoni.

Visita guiada a Fontanilles. Juliol 2024

Visita guiada a Ullà. Juliol 2024

Visita guiada a Verges. Juliol 2024

Visita guiada a La Tallada d'Empordà. Agost 2024.

- “Apropa’t al Romànic del Baix Ter”. Arran d’una valoració molt positiva de l’experiència de les visites al romànic del període de Setmana Santa d’enguany, aquest estiu s’ha programat una proposta de descoberta del patrimoni romànic per apropar-ne els elements més destacables de l’àmbit del Baix Ter als veïns i veïnes i

als visitants temporals del nostre territori. La programació de visites s'ha dut a terme cada dijous a la tarda entre l'11 de juliol i el 15 d'agost a les esglésies de Belcaire d'Empordà, La Tallada d'Empordà, Verges i Palau-sator. Les visites han aplegat un total de 101 persones que al llarg de les 12 visites que s'han dut a terme han visitat els sis elements romànics.

Recull fotogràfic de les visites al "Romànic al Baix Ter". Estiu 2024

- XII Fòrum de Recerca del Baix Ter. Es tracta d'una jornada que s'organitza anualment al Museu de la Mediterrània, a través del Centre de Documentació per conèixer investigacions, projectes i treballs relacionats amb el Baix Ter i és una activitat itinerant al territori. Enguany s'ha realitzat a Jafre, municipi de l'àmbit del Baix Ter.

XII Fòrum de Recerca del Baix Ter, celebrat a Jafre el 16 de novembre de 2024.

8. SERVEI DE GESTIÓ MANCOMUNADA DE SERVEIS I PROGRAMES

El Museu de Suport Territorial - Baix Ter fomenta el desplegament de les seves accions en diferents àmbits de manera mancomunada, és a dir, compartint accions o serveis per a un mateix fi. Els programes van dirigits tant a la població local com al públic general, així com a determinats sectors poblacionals. Un treball realitzat sota el fil conductor del context territorial del Baix Ter.

En els serveis de gestió mancomunada i programes aquest any 2024 s'ha donat continuïtat als projectes que s'han anat desenvolupant en les anualitats prèvies que es detallen a continuació.

- El projecte “Recull bibliogràfic del Baix Ter” s'actualitza mensualment per a donar un servei de consulta i unificació informativa des del Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània. Es tracta d'un servei de registre de documentació mancomunat, orientat a identificar, en primer lloc, els fons documentals relacionats amb els actius patrimonials existents al Baix Ter i augmentar, a través de la recerca i l'intercanvi d'informació entre el Centre de Documentació i els municipis beneficiaris, la relació bibliogràfica dels mateixos. Aquest servei proporciona uns documents de consulta i informació del territori a persones disposades a la recerca i la investigació, i s'ofereix la seva publicació a través de la pàgina web del museu. Les xifres acumulades de referències bibliogràfiques recollides en concret dels diversos municipis i del concepte “Baix Ter” en general han superat les 1.000 entrades. I totes elles són consultables a la pàgina web del Museu de la Mediterrània.
- Per altra banda, s'ha donat continuïtat a l'acció educativa a través del projecte “Connectem amb el territori - activitats educatives als centres educatius”. Durant el curs escolar 2023-2024, s'han dut a terme un total de 7 activitats educatives a les escoles que ho han sol·licitat de l'àmbit del Baix Ter, amb l'objectiu de complementar els coneixements i les matèries impartides a les aules i fomentar la participació de l'alumnat en el descobriment del territori. Les activitats han estat la

visita guiada “Ullà, un poble amb molta història”, l’activitat “Una cova prehistòrica al Montgrí”, l’activitat “El cas de la desaparició del turó”, la visita guiada a Bellcaire d’Empordà, “El Castell de Bellcaire i Sant Joan de Bedenga”, el taller “Antropòlogues i Antropòlegs al Montgrí”, l’activitat “Connectem amb l’entorn - les caixes de la natura” i la sortida “Els aiguamolls del Baix Ter”.

La xifra total d’alumnat que hi ha participat és de 269 alumnes de tres escoles i nivells educatius diferents, des de I3 d’Educació Infantil a 6è de Primària.

Aquestes activitats s’han realitzat a l’entorn històric i natural dels centres educatius per a reforçar el vincle de l’alumnat amb el territori proper, i alhora facilitant la logística de transport a les escoles.

Fotografies d’algunes activitats educatives realitzades en el marc del projecte “Connectem amb el territori - activitats educatives als centres educatius”. Primer semestre 2024.

9. SERVEI DE CREACIÓ DE VALOR PATRIMONIAL I CAPTACIÓ DE FINANÇAMENT

Com a Museu de Suport Territorial ens disposem a liderar espais de trobada i reflexió per a la formulació d'un relat integral, estructurat i coherent sobre el patrimoni del Baix Ter, tot incidint en el seu valor i singularitat. Així, s'assumeix l'assistència tècnica en la formulació d'un relat entorn del valor del patrimoni local des de la perspectiva museística i de divulgació del patrimoni dels beneficiaris. Per altra banda es dóna suport en la difusió específica de línies de subvenció l'objecte de les quals tingui correspondència amb aquelles actuacions al patrimoni d'àmbit local que s'han treballat amb els municipis de manera concreta, amb les quals es pugui obtenir finançament per a cobrir econòmicament les intervencions.

El servei de creació de valor patrimonial durant aquesta anualitat 2024 ha dut a terme les següents tasques:

- En la línia de creació de valor patrimonial s'ha donat suport en l'elaboració de plafons patrimonials del municipi de Fontanilles per tal que se segueixi una coherència de continguts qualitativa i estètica conjunta, que atorgui un discurs homogeni als municipis del Baix Ter. La materialització del projecte del poble de Fontanilles per a l'elaboració de plafons patrimonials s'ha basat en la contractació d'una historiadora i arqueòloga que ha fet recerca i investigació històrica, patrimonial, arquitectònica i de paisatge per a formular el relat del municipi. S'ha coordinat tot el procés des de Museu de Suport Territorial - Baix Ter i s'ha arribat a l'edició gràfica d'un contingut que explica la seva història i posa en valor el patrimoni cultural i natural del municipi. L'Ajuntament, al seu torn ha assumit la materialització en format de plafó patrimonial amb les característiques que se'ls ha recomanat des del museu. Amb aquest ja són més de la meitat dels municipis on donem suport que tenen situats plafons patrimonials explicatius amb contingut rigorós i contrastat, un disseny similar i un acabament de materials homogeni i respectuos amb l'entorn.

FONTANLIS 1

FONTANILIAS

FONTANILLES

El poble de Fontanilles, emplaçat sobre dos turons, és el primer santallina de la plana alluvial formada per les aportacions del Terri del Daró, fàcilment inundable, que antigament havia estat ocupada per rieres i estuàries.

La història de Fontanilles i els seus entorns recula fins al temps dels ibers, sota la influència de la civilització d'Ullastret. Posteriorment, el lloc va ser intensament romanitzat.

Després de l'any 452, en època altomedieval, Fontanilles va ser víctima d'una ràtzia de centenars de guerrers hongaresos que van irrompre a les comarques gironines pel nord, en una incursió fins a terres musulmanes, començant saquejos i provocant desastres a les localitats que anaven trobant al seu pas.

Fontanilles ja pertanyia al comtat d'Empúries, com ens ho demostra una confirmació del rei franc Lluís IV, de l'any 959, en la qual reconeix que era una possessió del comtat d'Empúries. De fet, el poble era la frontera sud d'aquest gran comtat.

L'any 965 es va consagrar l'església de Sant Martí, que va esdevenir una parroquia d'una petita comunitat rural formada per un conjunt de famílies.

Si en el turó nord hi havia l'església, seu del poder religiós, al turó sud hi havia el castell (Castelló), seu del poder feudal, que aixecat al segle XI va estar en funcionament fins al segle XV.

Durant la Guerra de Successió, els partidaris de Carles II d'Austria van destruir l'antiga casa consistorial i no va ser fins l'any 1806 que es va decidir la construcció d'una nova seu pel govern local a tota la plaça de l'església, i que va estar en funcionament fins l'any 1922. L'edifici també va fer la funció de presó a la plaça baixa.

Fontanilles i Llàbia es van unir l'any 1856 formant un únic municipi. Des del moment de l'agregació fins a l'actualitat s'ha respectat la costura de què falades de Fontanilles, un límit d'acalada en de Llàbia i a l'inrevés.

Us convidem a reviar-ho tot passejant per la peculiar orografia de Fontanilles i descobrint els racons singulars d'aquesta vila bona empordanesa.

RECORREUT HISTÒRIC:

- 1 Fontanilles - Fontanillas
- 2 El Rebost Medieval
- 3 El Pou Buggader
- 4 El Castellot
- 5 Del Mar a les Pimes
- 6 Sant Martí de Fontanilles

Descobreix Fontanilles i Llàbia!

www.festacatalunya.cat

SANT ROMÀ DE LLABIÀ 2

DE LLABIÀ

LLABIÀ

Sant Romà de Llàbia és un magnífic exemple d'església tardoromànica. Imponentment situada sobre la part alta del poble, domina la plana que antigament estava inundada per l'antic estany d'Ullastret.

L'església és de planta de nau única, coberta amb volta apuntada i acabada amb absis semicircular. Les parets de l'església estan formades amb carreus de gran local ben escollits i conjuntament formant filades regulars, que s'obren l'espai que té l'arquitectura religiosa del romànic basal o primer gòtic. La coberta original era de grans fileres. Encara es pot veure en els laterals exteriors i a l'interior, sota el campanar.

Als segles XXV i XXVI es va reformar la porta. L'actual és adovellada, amb un guardapols que finalitza amb impostes amb caps esculptats de gran bellesa. A la dovella central hi ha les inscripcions sobrepedres de Jesús i Maria.

Més tard, l'església es va sobre-aiucar afegint una teulada i es va construir el campanar de tipus torre de planta quadrada. A l'interior, a la zona d'entrada es va construir un gran cor i es van obrir dues semicapelles o capelles altes a les parets laterals de la nau. La de l'esquerra conté un retaule de guix de tipus barrocs i un altar lateral.

L'església, com la de Fontanilles, també era una possessió de la Carònica augustiniàna de Santa Maria d'Ullà.

Bernal de Llàbia és pròximament real a Torralba de Montgrí a finals del segle XIII va ser nomenat per Jaume II com a "sobre de les obres" del castell del Montgrí. La seva tasca principal era la de coordinar els treballs.

Pere Sacoma, mestre major de la catedral de Girona, va residir a Llàbia al segle XIV, probablement entre les dècades de 1360-1370. Tot i que no se n'ha trobat documentació, es podria pensar que durant la seva residència a Llàbia promogué la construcció o reforma de l'església del poble.

LLOCS D'INTERÈS:

- 1 Llàbia - Llàbia
- 2 Sant Romà de Llàbia

Descobreix Fontanilles i Llàbia!

www.festacatalunya.cat

EL CASTELLÓ 4

FONTANILLES

Sobre el turó sud del poble s'hi aixeca l'antic castell de Fontanilles, popularment conegut com "El Castelló", ja en funcionament a mitja de l'època feudal i amb un ampli domini visual de la plana del Baix Ter.

Ací i allà de la part alta del turó encara es dòsbarven restes de les antigues parets d'aquesta fortalesa que, tot i que es conserven molt arrasades, testimonien el passat medieval i restes del lloc.

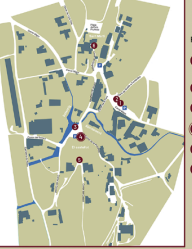
Dalt d'aquest turó el castell tenia un molt bon domini visual de la plana floral, del golf de Pals i de les Medes, des d'on arribaven sovint atacs pirates.

Malauradament, d'aquest castell que feia frontera amb el comtat de Girona, tampoc s'hi conserven documents històrics.

Al segle X el senyor de les terres de Fontanilles i Llàbia, entre altres possessions, era un gran terratinent anomenat Riú. El comtat d'Empúries va confirmar els seus dominis l'any 965. Desconexem aquí van ser els altres senyors de Fontanilles que el van succeir. Als segles posteriors sabem que hi van tenir possessions el Prior de la canònica agustiniana de Santa Maria d'Ullà i La Comanda d'Aguriva de l'Orde de l'Hospital.

Sembla que el castell va tenir una vida curta, però es desconex quan i per què es va abandonar. Possiblement durant els conflictes que van enfonsar el comtat d'Empúries amb el de Barcelona a finals del segle XIII i finals del segle XIV o més tard, al segle XV, amb la revolta dels remences a la Guerra Civil Catalana.

Us convidem a pujar fins dalt del turó tot fent una petita passejada per descobrir les restes que en perviuen, gaudir de les vistes d'aquest lloc i sentir-vos senyors de Fontanilles i del Baix Ter per un instant.

RECORREUT HISTÒRIC:

- 1 Fontanilles - Fontanillas
- 2 El Rebost Medieval
- 3 El Pou Buggader
- 4 El Castellot
- 5 Del Mar a les Pimes
- 6 Sant Martí de Fontanilles

Descobreix Fontanilles i Llàbia!

www.festacatalunya.cat

Disseny de les maquetes d'alguns dels plafons patrimonials de Fontanilles. Novembre 2024.

- Per altra banda, s'han facilitat informacions específiques de subvencions provinents de diferents ens (Diputació de Girona, Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural, Memorial Democràtic, Generalitat de Catalunya, Ministeri de Cultura, i Fons Europeus) a municipis com Palau-Sator, Pals i Ullà, per a contemplar diverses vies de subvenció i finançament per a actuacions situades als municipis beneficiaris. Cal remarcar el treball fet en aquest punt amb els municipis de La Tallada i Verges per les actuacions per a la consolidació d'elements patrimonials al camp d'aviació republicà 318 a Canet de la Tallada, i a l'equipament Can Punton-Centre de Visitants

Verges 50. En els dos casos des de Museu de Suport s'ha ofert ajuda tècnica per a valorar diverses opcions i donar suport tècnic per a concórrer a qualsevol de les línies escollides pels municipis.

10.SERVEI D'INSPECCIÓ, D'ELABORACIÓ D'INFORMES

Enguany s'ha continuat impulsant aquest servei per a portar a terme visites tècniques d'inspecció d'elements patrimonials en risc i oferir els serveis de redacció d'informes o memòries tècniques per a les actuacions, si escau, presentant documentació propositiva per a les actuacions a realitzar.

Concretament s'ha destinat la línia de servei a l'elaboració d'una memòria tècnica a efectes de projecte executiu per a la consolidació i preservació d'elements del camp d'aviació republicana de Canet de La Tallada amb el propòsit de treballar coordinadament per avançar en la conservació i difusió del patrimoni de la Guerra Civil espanyola mitjançant els elements protegits com a BCIL de l'Aeròdrom Republicà 318 de Canet.

Els antecedents d'aquesta actuació es remunten a la primera meitat de l'any 2022, que a demanda de l'Ajuntament de La Tallada d'Empordà, mitjançant la mateixa línia de servei d'inspecció i elaboració d'informes del Museu de Suport Territorial - Baix Ter, es va redactar l'informe tècnic per a la declaració de Bé Cultural d'Interès Local dels elements de l'Aeròdrom republicà 318 de Canet de la Tallada.

El Consell Comarcal del Baix Empordà, al seu torn, l'any 2023 va aprovar el document i amb ell la consegüent declaració de BCIL. Enguany doncs, amb els elements declarats, el municipi ha decidit a realitzar un pas més i treballar per la seva consolidació. Per aquest motiu el Museu de Suport Territorial - Baix Ter ha ofert l'assessorament i ajuda necessària sobre com actuar per tal d'aturar els processos de degradació i pèrdua de valor patrimonial. El primer pas que s'ha realitzat és el de la redacció d'un projecte d'intervenció en aquest element patrimonial enfocat a la consolidació de les estructures.

Aquest treball, encarregat pel Museu de Suport Territorial - Baix Ter, l'ha portat a terme una arquitecta especialitzada en intervenció en patrimoni arquitectònic.

La redacció del projecte va acompanyada d'una memòria valorada a partir de la qual l'Ajuntament de La Tallada d'Empordà té previst sol·licitar subvencions per tirar els treballs endavant els propers anys.

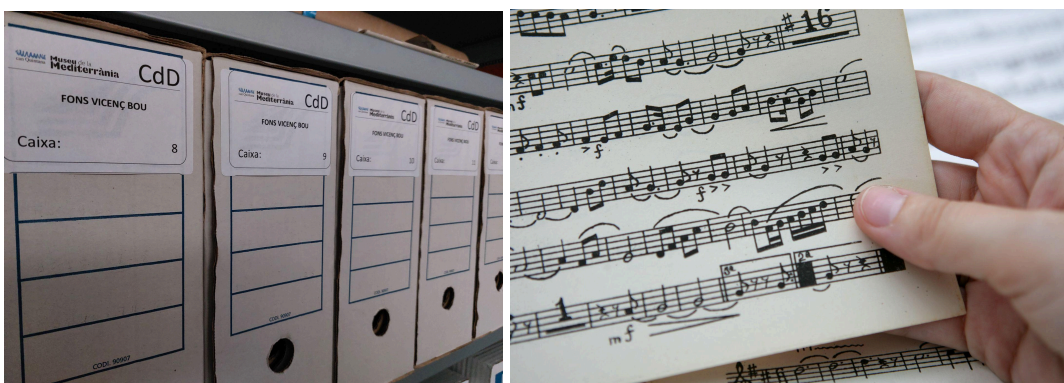
Visita tècnica i reunió de treball per a la redacció de la Memòria valorada per a la consolidació i preservació d'elements del camp d'aviació republicana de Canet de La Tallada, a l'Ajuntament de La Tallada d'Empordà. Novembre 2024.

11. SERVEI D'ELABORACIÓ D'ESTUDIS, PLANS, DISSENYNS

En la línia d'estudis, plans i dissenys s'ha dedicat el servei d'enguany a la redacció del document inventari i estudi documental del fons Vicenç Bou integrat al Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània de l'Ajuntament de Torroella de Montgrí. L'encàrrec ha consistit en la contractació d'una professional externa a l'estructura del museu, especialitzada en musicologia, que ha assumit la tasca d'inventariar, documentar i encaixar les darreres aportacions que s'han entregat al fons, així com l'ordenació del fons complet del compositor de sardanes i instrumentista més destacat de la Vila de Torroella. Ha estat una feina que ha ordenat i categoritzat tots els elements que formen part del Fons Vicenç Bou, entre els quals hi ha partitures, fotografies, llibres, cartes i altres documents històrics.

La tasca, molt necessària per a ordenar i categoritzar una gran quantitat de documents ha fet aflorar contingut inèdit relacionat amb el compositor. Els documents més importants i nombrosos que s'han inventariat han estat partitures manuscrites del compositor torroellenc, prop de dos centenars.

Aquest treball suposa poder tenir tot el fons inventariat i posar-lo a disposició dels investigadors. Els elements d'interès que s'han pogut documentar amb aquest treball permetran ajudar a comprendre millor la vida musical de la època i les inquietuds de Bou com a músic i oient, i obren noves perspectives de futur per a moltes altres recerques.

Imatges de detall d'alguns dels documents inventariats del Fons Vicenç Bou. Juliol 2024.

12.SERVEI DE FORMACIÓ

El Museu de Suport Territorial - Baix Ter ha impulsat, des dels seus inicis d'actuació, la línia de servei de formacions amb l'organització de sessions informatives i formatives destinades als càrrecs electes i al personal tècnic dels ajuntaments i ens del territori relacionats amb el projecte.

Enguany es va concretar amb la sessió formativa que va tenir lloc el dia 25 de setembre, dirigida eminentment a càrrecs electes i personal tècnic dels ajuntaments interessats, a aprofundir en els procediments de protecció del patrimoni cultural a nivell local, així com per saber quines són les línies d'ajuts que s'ofereixen des de la Generalitat de Catalunya per afrontar aquestes actuacions.

La tasca de valorar la temàtica d'interès en què s'havia de centrar la formació d'enguany i de coordinar la petició de les ponències amb el departament corresponent de la Generalitat de Catalunya va ser assumida i realitzada des del personal del museu i la figura coordinadora del projecte.

La sessió formativa fou a càrrec de la cap de la secció de Protecció i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic, i l'arquitecte de la Secció de Protecció del Patrimoni Arqueològic, respectivament. A la sessió formativa van assistir-hi diversos càrrecs electes dels municipis, membres del Consell Comarcal del Baix Empordà, tècnics dels ajuntaments així com tècnics del mateix servei d'arqueologia de la Generalitat de Catalunya. La sessió fou enregistrada i es pot recuperar íntegrament a la pàgina web del Museu de la Mediterrània.

Es valora molt positivament la realització d'aquestes jornades, tan per la seva aportació específica al coneixement integral de la gestió patrimonial a casa nostra, com per la possibilitat de compartir realitats dels diversos municipis vinculats al Baix Ter, i finalment per a crear espais de debat, vincle i coneixença entre el personal tècnic, els càrrecs electes amb responsabilitats de gestió patrimonial en el marc del projecte de Suport Territorial Baix Ter.

Sessió formativa Mecanismes i estratègies per a la protecció del patrimoni cultural català des de l'àmbit municipal. Setembre 2024.

Torroella de Montgrí, desembre de 2024